

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Opava, Krnovská 69

Krnovská 69/431, 746 01 Opava

Identifikátor školy: 600 017 265

Termín konání komplexní inspekce: 11. - 12. říjen 2001

Čj.	141 374/01-11142
Signatura	kn5ev508

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Opava, Krnovská 69/431 je gymnáziem se čtyřletým studijním cyklem (79 41K/401). Sdružuje gymnázium s kapacitou 390 žáků, jiné součásti nemá. V době inspekce měla škola 12 tříd s 348 žáky, v prvním a třetím ročníku tři třídy, v druhém ročníku čtyři třídy a ve čtvrtém ročníku dvě třídy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita výuky sledovaných předmětů byla na základě hospitací hodnocena z hlediska plánování a přípravy výuky, jejich podmínek, organizace, forem a metod, motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

Český jazyk

Kontrolou zápisů v třídních knihách a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo ověřeno, že výuka českého jazyka probíhá podle deklarovaných učebních dokumentů. Časová dotace odpovídá učebnímu plánu pro čtyřletý studijní cyklus gymnázia. V tematických plánech vyučujících je v rámci platných učebních osnov učivo rozčleněno do jednotlivých ročníků. Respektováno je členění na výchovu literární, komunikační a jazykovou. Žáci 3. a 4. ročníků mohou navštěvovat jazykově literární seminář. Přestože na škole nepracuje předmětová komise českého jazyka, je kontinuita mezi jednotlivými ročníky zajištěna. Výukové cíle odpovídaly danému typu školy, v jednotlivých hodinách byly stanoveny vhodně a přiměřeně.

Písemní slohové práce byly napsány a řádně opraveny. Všechny vyučující byly na výuku pečlivě připravené. Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.

Personální zajištění výuky českého jazyka a literatury je vynikající, neboť všechny vyučující daného předmětu splňují požadované podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Výuka probíhala ve třídách vybavených starším žakovským nábytkem, který odpovídal antropometrickým požadavkům. Strohá výzdoba tříd byla převážně zaměřena na probírané učivo. Žáci pracovali s učebnicemi opatřenými schvalovacími doložkami MŠMT ČR. V některých vyučovacích jednotkách pracovali s literárními texty připravenými jednotlivými vyučujícími. Didaktická technika v procesu výuky nebyla využita. Žáci i pedagogové nemají dostatek odborné literatury ani jazykových příruček. Materiálně technické zabezpečení výuky je na průměrné úrovni.

Vyučovací hodiny českého jazyka měly klasickou stavbu, byly promyšlené, kvalitně připravené. Výběr látky s množstvím informací byl přiměřeně náročný a byl volen tak, aby odpovídal věkovým zvláštnostem a podmínkám jednotlivých tříd. Zadávané úkoly prohlubovaly logické myšlení, rozšiřovaly slovní zásobu, procvičovaly paměť. Ve většině hodin byli žáci vedeni ke schopnostem aplikovat probírané učivo. Učivo bylo interpretováno věcně správně v souladu se současným stavem teorie poznání. Organizace hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům, daný čas byl efektivně a beze zbytku využit.

Vhodná motivace ve většině hodin udržovala vysokou míru pozornosti žáků. Funkční, promyšlené využití mezipředmětových vztahů a objektivně zdůvodněné hodnocení vytvářelo ve třídách atmosféru vzájemné důvěry. Ověřování pochopení látky probíhalo ústní i písemnou formou. Otázky pedagogů při opakování byly voleny tak, aby učivo bylo zvládnuto nejen pamětně, ale i s pochopením širších souvislostí.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání, která byla žáky plně akceptována. Všechny vyučující vytvořily studentům dostatečný prostor pro vyjádření vlastních názorů, pro vzájemnou kooperaci a komunikaci.

Celkově je výuka českého jazyka hodnocena jako velmi dobrá.

Německý jazyk

Výuka německého jazyka probíhá v souladu se schváleným učebním plánem, členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám výše uvedeného vzdělávacího programu. Vzájemná kolegiální spolupráce vyučujících umožňuje koordinaci v oblasti plánování, čímž je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky a současně vyloučena možnost obsahové duplicity. Vzdělávací nabídka je rozšířena o volitelný předmět konverzace v německém jazyce. Příprava pedagogů na výuku je zodpovědná a promyšlená, stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání.

Vyučování sledovaného předmětu je personálně dobře zajištěno, vyučující splňují požadavek úplné odborné a pedagogické způsobilosti, v jednom případě ale není splněna pedagogická způsobilost. Na škole jsou zřízeny dvě odborné učebny, obě odpovídají psychohygienickým požadavkům, míra jejich vybavenosti je však různá (od standardní až po nadstandardní). V učebnách se střídají studenti druhých až čtvrtých ročníků, studenti prvních ročníků se vyučují v kmenových třídách bez možnosti využít slovníků a ostatní literatury, videozáznamů a tabelárních pomůcek soustředěných v odborné učebně. Úroveň učebního prostředí je jak po stránce vybavenosti, tak i po stránce estetické průměrná.

Navštívené hodiny byly vedeny jasnými a srozumitelnými organizačními pokyny v německém jazyce. Výběr, sled a množství informací byl přiměřený náročnosti učiva, v úvodu každé hodiny byl stanoven její cíl, k jehož dosažení bylo využíváno rozmanitých vyučovacích metod. Živá konverzace byla doplňována poslechem magnetofonové nahrávky, zhlédnutím aktuálních zpráv z videa, prací s učebnicí, individuální činností a prací ve dvojicích. V průběhu hodin byl vytvořen prostor pro samostatné a aktivní učení, střídaly se různé formy práce. Studenti měli příležitost vyjádřit svůj vlastní názor, aplikovat učivo a úspěšně se uplatnit. Ve všech hodinách byl vyučovací čas efektivně využit.

Probírané učivo bylo aktualizováno, doplňováno příklady z praxe, využívalo se vlastních zkušeností studentů. Výchozí znalosti byly prověřovány a vyhodnocovány, hodnocení mělo pozitivní charakter, obsahovalo analýzu chyb.

Bezprostřední komunikace byla založena na vzájemné důvěře, akceptována byla dohodnutá pravidla jednání. Komunikativní schopnosti byly rozvíjeny v maximální míře, vztah studentů k výuce je pozitivní.

Kvalita výuky německého jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk, francouzský jazyk

Hospitace se uskutečnily v sedmi vyučovacích hodinách anglického a francouzského jazyka u pěti pedagogů.

Učivo je rozvrženo ve stručných časových tematických plánech podle lekcí používaných učebnic nebo základních gramatických či konverzačních témat, a to tak, aby navazovalo, zbytečně se neopakovalo a svou úrovní odpovídalo cílům učebních osnov pro čtyřletá gymnázia. Základní tříhodinová týdenní dotace je doplněna dvěma hodinami konverzace. Ze čtyř vyučujících anglického jazyka dva splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na středních školách, ze zbývajících dvou jedna učitelka dokončuje předepsané

vysokoškolské studium a jedna je podle formulace na magisterském diplomu z filosofické fakulty kvalifikována pro učitelství na základní škole. Dvě učitelky francouzského jazyka mají úplnou odbornou a pedagogickou způsobilost pro středoškolskou výuku. V dalším vzdělávání vyučující francouzštiny využívají nabídky vzdělávacího centra v Olomouci a v Ostravě.

Učitelé angličtiny absolvovali British Studies, které pořádala British Council. Ke zvýšení kvalifikace přispěly také zahraniční zájezdy a jazykové kurzy.

Výuka anglického a francouzského jazyka probíhala ve vyčleněných učebnách se starším, ale poměrně zachovalým nábytkem rozmístěným (až na jednu výjimku) po obvodu místnosti. Učebny si jednotliví učitelé vyzdobili vesměs svépomocně opatřenými nebo zhotovenými nástěnnými obrazovými nebo textovými materiály, mapami, gramatickými přehledy. Všichni vyučující angličtiny a francouzštiny měli k dispozici přenosné magnetofony, nahrávky k učebnicím, videokazety, slovníky a časopis Cizí jazyky. V některých učebnách byly k dispozici televizor a video. Ve výuce se využívaly moderní zahraniční učebnice, cizojazyčné časopisy a další publikace pro konverzaci a realie. Psychohygienické podmínky pro výuku angličtiny a francouzštiny byly vyhovující.

Hospitované hodiny byly promyšleně strukturovány a obsahem učební látky přizpůsobeny didaktickým cílům i úrovni žáků, podle potřeby byl uplatňován individuální přístup. Převažovaly dialogické metody jak v působení učitele na celou skupinu, tak v práci ve dvojicích při řešení úkolů v pracovních sešitech nebo při přípravě rozhovorů. Ve dvou hodinách francouzštiny a jedné hodině němčiny byly k nácviku poslechu funkčně využity magnetofonové nahrávky. Efektivita malé části sledované výuky byla snížena nevyrovnanou úrovní a mezerami ve znalostech a dovednostech žáků jedné skupiny 1. ročníku a také zbytečným diktováním českých vět k překladu do angličtiny.

Vstupní motivace v hospitovaných vyučovacích jednotkách spočívala v cizojazyčném přivítání, sdělení programu a cíle, opakování učiva a ústním či písemným zkoušením s následnou klasifikací. Využita byla práce s mapou, aktualizace (informace o Dnech frankofonie v Ostravě s pozváním na návštěvu filmového představení) a návaznost na znalosti z jiných předmětů (historie, literatura, umění). V průběhu hodiny byla motivovanost žáků udržována zadáváním různých zajímavých úloh spojených s prací s kopírovanými materiály, se slovníkem a otázkami k tématům, která žáky zajímají (cestování, automobilismus apod.). Ve francouzštině bylo účinným zpestřením výuky velmi pěkné společné zpívání. Hodnocení bylo provázeno kritickým posouzením, povzbuzením a návodem, jak se vyhnout dalším případným chybám. Interakce a komunikace byla ve velké většině hospitované výuky na velmi dobré úrovni, ve zbývající menší části hodin přes úsilí pedagoga komunikace poněkud vázla vinou nedostatků v přípravě žáků, zejména 1. ročníku, kde se projevila nejistota a váhavost v jejich projevu, nebo také interference s němčinou, a to i ve 4. ročníku. Základním dorozumívacím prostředkem většiny sledované výuky byla angličtina nebo francouzština, zbývající menší část vyučovacích hodin byla vedena česky vzhledem k možnostem žáků. Atmosféra sledovaných hodin byla příznivá a podnětná, kázeň žáků a projev pedagogů měly žádoucí úroveň.

K dalšímu rozvíjení komunikativních dovedností žáků jsou pořádány konverzační soutěže s postupem do okresního a regionálního kola, škola navazuje styky se zahraničními studenty formou individuální korespondence. Uskutečnil se poznávací zájezd do Francie, zájemci se účastnili Dnů frankofonie v Ostravě, soutěže francouzských písní, besedy s občanem Švýcarska a navštěvují Alliance française.

Celkově je kvalita výuky anglického a francouzského jazyka hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Kontrolou zápisů v třídních knihách a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo zjištěno, že výuka matematiky probíhá podle schválených učebních dokumentů. Jedna hodina týdně je v každé třídě vyčleněna na cvičení.

Probírané učivo je v souladu s tematickými plány vyučujících. Zvolená skladba jednotlivých celků neporušuje logické a didaktické zásady. Přestože ve škole není zřízena předmětová komise matematiky, je kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky zajištěna především vzájemnou spoluprací jednotlivých učitelů při tvorbě tematických plánů. V rámci nabídky volitelných předmětů mají žáci v posledních dvou ročnících studia možnost výběru předmětu seminář a cvičení z matematiky.

Výukové cíle odpovídají danému typu školy, v jednotlivých hodinách byly stanoveny vhodně a přiměřeně. Vyučující je ve většině hodin promyšleně přizpůsobovali s ohledem na aktuální stav třídy.

Výuka matematiky je realizována odborně i pedagogicky způsobilými vyučujícími. Za dlouhodobě nemocného učitele matematiky je zajištěno odborné zastupování.

Pro výuku matematiky je ve škole dostatek vhodných prostor. Všechny učebny splňují základní psychohygienická kritéria. Převážně starší ve větší míře již opotřebovaný žákovský nábytek odpovídal antropometrickým požadavkům. Ve značné části učeben pro výuku matematiky jsou již školní tabule natolik poškozené, že negativně ovlivňují kvalitu zápisu - především při řešení geometrických úloh.

Studenti používali v průběhu vyučovacích hodin schválené učebnice a sbírky matematických úloh. Ve škole je dostatek pomůcek – především modelů, rýsovacích pomůcek aj., většina z nich je však již starších. Didaktická technika je ve škole zastoupena v míře odpovídající potřebám žáků, nebyla však v době inspekce ve výuce používána.

Výuka matematiky byla vyučujícími v převážné části hospitovaných hodin promyšlená. Vyučování se řídilo pokyny pedagogů a zvolené tempo bylo přizpůsobeno žákům jednotlivých ročníků. Výklad nového učiva byl přiměřeně náročný vzhledem k jejich schopnostem a věku. Učivo bylo interpretováno věcně správně, v patřičné šíři a souvislostech. Procvičování učiva byla věnována dostatečná pozornost, příklady byly většinou vybírány z učebnic s odkazy na obdobné úlohy ve sbírkách. Žáci prokazovali velmi dobré znalosti a dovedli aplikovat získané vědomosti při řešení úloh. V malé části hospitovaných hodin nebylo zřejmé vlivem nevhodně zvolených příkladů, zda žáci pochopili výklad nového učiva.

Vyučující žáky seznamovali s cíli vyučovacích hodin, v hodinách pak využívali problémových dotazů a úloh, mezipředmětových vazeb a příkladů z praxe. V případě nesprávného řešení byla prováděna oprava postupů, což zpravidla vedlo k hlubšímu pochopení probíraného učiva. Během opakování všichni učitelé respektovali individuální dispozice žáků, otázky a úkoly byly zaměřeny na pochopení vztahů. Hodnocení obsahovalo analýzu chyb a bylo objektivní. S výjimkou dvou vyučovacích hodin probíhalo v jejich závěrech shrnutí a zhodnocení činnosti.

Mezi vyučujícími a žáky se projevoval vztah oboustranného respektu a spolupráce, komunikace probíhala na základě dohodnutých pravidel. V hodinách byl dán prostor k diskusi, zvláště ve cvičeních. Učitelé vyžadovali po žácích věcně a jazykově správné vyjadřování. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla převážně na velmi dobré úrovni.

Celková kvalita výuky matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Informatika a výpočetní technika

Časová týdenní dotace vyučovacích hodin informatiky a výpočetní techniky odpovídá učebnímu plánu pro gymnázia se čtyřletým studijním cyklem. V prvním ročníku je podle tohoto plánu informatika a výpočetní technika povinným předmětem, v druhých, třetích a čtvrtých ročnících je zavedena jako jeden z volitelných předmětů formou tříletého kurzu. Vyučující má zpracované tematické plány, které vycházejí z rámcových učebních osnov a přihlížejí k technickému vybavení školy a úrovni znalostí žáků.

K výuce předmětu disponuje škola dvěma učebnami, v jedné je umístěno 14 počítačů propojených do sítě, druhá je určena pro teoretickou výuku. Protože jsou učebny průchozí, je možné střídat jejich využití i v průběhu vyučovacích hodin. Vzhledem k organizaci výuky a počtu počítačů má každý žák svůj počítač. Technická úroveň počítačů a softwarové vybavení umožňuje plnit stanovené výukové cíle. Žáci mají přístup na Internet, učebnice ani učební texty nemají. Výuku předmětu zajišťuje v tomto školním roce odborně i pedagogicky způsobilý učitel (další odborně i pedagogicky způsobilá vyučující je dlouhodobě nemocná). Na všechny hospitované hodiny byl vyučující velmi dobře připraven, jeho odborná způsobilost kladně ovlivňovala kvalitu výuky.

Výuka v hospitovaných hodinách byla velmi dobře organizována, střídala se teoretická příprava se samostatnou prací žáků. Při teoretické přípravě využíval vyučující názorné pomůcky (součásti počítačů). Důraz byl kladen nejen na praktické dovednosti v ovládnutí počítačů i periferních zařízení, ale také na vědomosti, které umožňují žákům orientovat se na trhu výpočetní techniky a na správné přístupy v případě kolapsu počítače. Organizace samostatné práce žáků umožňovala žákům pracovat individuálním tempem.

Ve výuce byly využívány příklady z praxe a vlastní zkušenosti žáků, učivo bylo aktualizováno a bylo vždy v souladu se současným stavem teorie a praxe. Znalosti žáků jsou pravidelně prověřovány, otázky i problémy byly zaměřeny na pochopení vztahů a souvislostí i aplikaci učiva. Hodnocení žáků bylo objektivní a učitelem zdůvodněné. Při řešení úkolů byli žáci vedeni k sebekontrolě, v případě potřeby jim byla vyučujícím poskytnuta pomoc.

Vzájemná komunikace učitele a žáků je založena na vzájemné důvěře, žákům byl dáván prostor pro diskuzi a vyjadřování svých názorů.

Kvalita výuky informatiky a výpočetní techniky je hodnocena jako vynikající.

Zeměpis

Časová dotace hodin zeměpisu je v souladu se schváleným učebním plánem, členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám pro gymnázia. Jednotně zpracované časově tematické plány jsou zárukou kontinuity výuky a vylučují případnou obsahovou duplicitu. Nesoulad mezi plánem a skutečností je z důvodu nemoci vyučující, kdy došlo ke značnému zpoždění probíraného učiva v loňském školním roce v prvních ročnících, což se promítá i do letošních druhých ročníků. Do plánů jsou zahrnuta praktická cvičení a exkurze ryze obecně bez tematického a časového zařazení. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání, možnosti rozšíření vzdělávací nabídky v zeměpise ve volitelných předmětech však využito není.

Vyučující zeměpisu splňují požadavek odborné a pedagogické způsobilosti, za dlouhodobě nepřítomnou učitelku vyučuje učitelka bez odborné způsobilosti pro daný typ školy. Většina hodin je odučena v odborné učebně, ostatní pak v kmenových třídách. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým požadavkům, stupňovitá učebna je vybavena po boční stěně nástěnnými mapami, které vzhledem k obtížné dostupnosti nemohou být účelně využívány.

K dispozici v je zpětný projektor, standardní fond nástěnných map a několik glóbulů. Využití videozáznamů v učebně možné není, tabelárních pomůcek, odborné literatury a dalších studijních materiálů není dostatečné množství.

Struktura navštívených hodin odpovídala klasickému typu frontální výuky. Tato byla vedena jasnými organizačními pokyny, obsahovala v úvodu individuální opakování včetně hodnocení, dále pak výklad učiva, ze kterého byl ve vyšších ročnících průběžně pořizován zápis. V nižších ročnících byl připraven zápis vyučující na tabuli, hodiny byly zpestřeny prací s učebnicí (ve třetích a čtvrtých ročnících se s učebnicí nepracuje vůbec). Didaktické techniky v hodinách využito nebylo, pracovalo se pouze s žákovskými atlasy, v jednom případě bylo pro demonstraci pohybů Země použito glóbulu. Během výuky nebyl dán prostor pro samostatné a aktivní učení, rovněž nebylo využito dalších zdrojů informací. Kooperativní techniky učení uplatňovány nebyly, samostatná aktivita studentů byla navozována pouze v omezené míře.

V průběhu výuky bylo využíváno aktualizace učiva, pamatováno bylo i na mezipředmětové vztahy, rovněž byly uváděny i příklady z praxe. Výsledky učení jsou průběžně vyhodnocovány formou individuálního zkoušení, písemných prověrek dle tematických celků, testů a prověrkou orientace v obrysových mapkách. Zkoušení a opakování mělo návaznost na probírané učivo, bylo však více zaměřeno na jeho pamětní zvládnutí. Hodnocení výkonu bylo objektivní a vyučujícím zdůvodněné. V závěru hodin bylo provedeno její hodnocení. Získané vědomosti studenti uplatňují v zeměpisné olympiádě.

Ve všech navštívených hodinách bylo patrné, že dohodnutá pravidla jednání jsou všem známá a jsou respektována. Rozvoji komunikativních schopností nebyl dán dostatečný prostor, diskutovalo se v omezené míře. Projevy nežádoucího chování se neobjevily, vztah studentů k výuce se jevil jako neutrální.

Výuka zeměpisu je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Na základě hodnocení kvality výuky v jednotlivých předmětech (skupinách předmětů) je průběh vzdělávání celkově hodnocen jako velmi dobrý. Výsledky vzdělávání ve sledované oblasti hodnoceny nebyly.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Škola bude i nadále gymnáziem se čtyřletým studijním cyklem, profilovat se bude v rámci učebního plánu volbou volitelných předmětů a mimoškolní činností. Tato koncepce vychází z analýzy podmínek školy a mikroregionu, ve kterém se škola nachází. Koncepční záměry jsou připravovány a projednávány v užším kruhu zkušených učitelů a ve spolupráci s poradci odborných firem a státními institucemi v Opavě i členy zastupitelstva Moravskoslezského kraje v Ostravě). Škola úzce spolupracuje také s VOŠ a Hotelovou školou v Opavě, která využívá prostory nejvyššího patra budovy gymnázia.

Činnost školy vychází z ročního plánu školy, který zahrnuje hlavní úkoly školy ve školním roce 2001/2002 v oblasti vzdělávání, materiálního zabezpečení provozu, řídicí a kontrolní činnosti a termínuje úkoly vyplývající z organizace školního roku včetně stanovení osobní odpovědnosti pedagogických pracovníků a kontroly jejich plnění.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s platným rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol a výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Z hlediska celé školy je využíváno nabídky volitelných předmětů, která vychází ze zájmu žáků a možností školy. Jsou realizovány semináře a cvičení z matematiky, českého jazyka a literatury, biologie, dějepisu, deskriptivní geometrie, společenskovední seminář, konverzace v cizích jazycích (JA, NJ), základy administrativy a informatika a výpočetní technika.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Organizační struktura školy je upravena organizačním řádem. Ředitel školy deleguje část svých kompetencí na ostatní pracovníky, především na zástupce ředitele, vedoucí předmětových komisí, výchovného poradce, protidrogového preventistu a vybrané správní zaměstnance. Tito pracovníci tvoří poradní orgán ředitele školy. Dokumentace školy upravující organizaci školy včetně povinné dokumentace je řádně vedena.

Informace uvnitř školy jsou předávány prostřednictvím pedagogických porad, operativních porad a při osobním kontaktu. Zákonným zástupcům žáků jsou informace předávány na pravidelných třídních schůzkách, průběžnou informovanost zajišťují třídní učitelé a podle potřeby i jednotliví učitelé při individuálních setkáních s rodiči ve škole. Pozitivní úlohu ve spolupráci školy a rodičů má ustavené Sdružení rodičů studentů Gymnázia Opava, Krnovská ul. Na veřejnosti se škola účinně prezentuje různými způsoby - sportovními vystoupeními, výstavami, dny otevřených dveří, veřejnými vystoupeními školního divadelního souboru a dalšími akcemi.

Výroční zpráva o činnosti školy za šk. rok 2000/2001 je zpracována v souladu s právními předpisy a poskytuje dostatečné informace o škole. Rada školy ustavena není.

Organizační uspořádání školy a informační systémy jsou funkční a umožňují efektivní řízení školy. Jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení navazuje na plánování a kontrolu, zakotvenou v plánu práce školy a vyplývající z přenesených kompetencí na pracovníky školy. Téměř stoprocentně je využívána odborná a pedagogická způsobilost pracovníků při stanovení jejich pracovní náplně (úvazků) a jsou jim vytvářeny příznivé podmínky pro další vzdělávání. Ve škole jsou ustaveny odbory a s vedením školy je uzavřena kolektivní smlouva.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků je založen na jejich pravidelném hodnocení a následném oceňování formou pochvaly, osobních příplatků a mimořádných odměn. Kriteria pro stanovení jejich výše jsou zakotvena ve vnitřním platovém předpisu.

Systém vedení a motivování pracovníků je co do rozsahu a efektivnosti hodnocen jako velmi dobrý.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře není vytvořen, kontroly jsou plánovány v měsíčním plánu práce. Průběžná kontrola je realizována ředitelem školy a jeho zástupcem v denním kontaktu s pracovníky. V rámci kontroly nejsou s výjimkou zástupce ředitele školy přenášeny kompetence. Kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu včetně kontroly provozu školy provádí ředitel školy, kontrolu pedagogické dokumentace zajišťuje zástupce ředitele.

Výsledky kontrolní činnosti jsou s pracovníky projednávány a zveřejňovány na poradách. Hospitační činnost není předem plánována (uváděna v plánech práce), její četnost vzhledem k začátku školního roku nelze hodnotit. Evaluační nástroje pro sledování kvality práce pedagogů nejsou vytvořeny, studijní výsledky žáků jsou pravidelně hodnoceny na čtvrtletních poradách. Žáci prvních ročníků absolvují vstupní testy z matematiky a českého jazyka a literatury. U absolventů se zjišťuje jejich úspěšnost v přijetí na vysoké školy.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Na základě hodnocení jednotlivých sledovaných jevů jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Kontrolované období: rok 2000

Hodnocení efektivity čerpání NIV

V oblasti hodnocení dodržení závazného ukazatele rozpočtu NIV bylo zjištěno, že závazný ukazatel neinvestičních výdajů celkem byl dodržen.

Neinvestiční výdaje celkem byly ze státního rozpočtu přiděleny ve výši 7 263 000 Kč, což z celkových nákladů 7 918 760 Kč představuje 92 %.

Ve výsledku hospodaření za sledované období byl vykázán zisk ve výši 9 784 Kč. Jde o úsporu prostředků přidělených na ostatní platby za provedenou práci, úsporu provozních prostředků a prostředků na platy. Prostředky zlepšeného hospodářského výsledku byly po schválení Ministerstvem financí ČR rozděleny do fondu rezervního a fondu odměn.

Kontrolou stavu na účtech fondů hmotné zainteresovanosti bylo zjištěno, že ve fondech má organizace uloženy značné prostředky. Stav finančních prostředků ve fondech k 31.12. 2000 je celkem 1 373 266 Kč, což je 20 % v poměru k přidělenému rozpočtu.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace dodržela škola následovně: limit počtu zaměstnanců nebyl Školským úřadem Opava v úpravě rozpočtu stanoven, přestože došlo v měsíci září k navýšení počtu žáků a finanční krytí bylo organizací úpravou rozpočtu k 1. 10. 2000, ze dne 3. listopadu 2000, zabezpečeno. Limit prostředků na platy nebyl překročen a limit přidělených prostředků na ostatní platby za provedenou práci organizace v roce 2000 vůbec nečerpala.

Kontrolními zápočty správnosti zařazení do platových tříd a platových stupňů, které bylo provedeno namátkou u 16 zaměstnanců školy, nebylo zjištěno ve sledovaném období nesprávné zařazení ani v jednom případě.

Kontrolou vyplacených nenárokových složek platů v roce 2000 bylo zjištěno čerpání v poměru 55 % na osobní příplatky a 45 % na odměny.

Doporučený princip čerpání nenárokových složek platu, jejich rozdělení mezi osobní příplatky a odměny v poměru 80% a 20 %, nebyl dodržen. Nebyly porušeny obecně závazné právní předpisy.

V oblasti vyplácení nenárokových složek platu zaměstnanců školy nebylo zjištěno v žádném případě porušení zákonem stanovené výše osobních příplatků.

Z dokumentace předložené ředitelem gymnázia vyplývá, že výši osobních příplatků a odměn stanovuje ředitel zaměstnancům na základě kritérií, zpracovaných ve vnitřním platovém předpisu ze dne 1.9.1995 a jeho doplňků ze dne 10.7.1996 a 5.1.1998. Diferencuje podle kvality i kvantity vykonané práce. Osobní příplatky jsou přiznávány zaměstnancům nejméně na období pololetí.

Odměny vyplacené zaměstnancům v kontrolovaném období, za splnění mimořádných úkolů, jsou doloženy písemným zdůvodněním. Řediteli školy byly vyplaceny odměny na základě písemného stanovení školským úřadem.

Čerpání nenárokových složek platů je odůvodněné, kontrolou nebylo shledáno porušení platových předpisů.

Na úseku tvorby a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb (dále FKSP) bylo zjištěno, že zásady hospodaření s FKSP a rozpočet jsou zpracovány v souladu s předpisy, propočet základního přidělu do FKSP je správný, je veden samostatný účet u peněžního ústavu. Kontrolou náležitostí účetních dokladů a kontrolou použití finančních prostředků bylo zjištěno, že účetní doklady obsahují požadované náležitosti a prostředky jsou vynakládány v souladu s platnými předpisy.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Použití prostředků na učebnice, učební pomůcky a vzdělávání zaměstnanců odpovídá přiděleným prostředkům a účel jejich použití byl dodržen. Podíl prostředků na vzdělávání je 0,6 % a na učebnice a učební pomůcky 1,7 % z celkových ONIV.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Podle přiděleného rozpočtu bylo zjištěno, že ze státního rozpočtu nebyly poskytnuty žádné účelové prostředky.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Podle přiděleného rozpočtu bylo zjištěno, že ze státního rozpočtu nebyly poskytnuty žádné investiční prostředky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Zpracování výroční zprávy o hospodaření školy je v souladu se zákonnou úpravou.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Z předložené dokumentace vyplývá, že závazné ukazatele rozpočtu byly dodrženy a čerpání prostředků státního rozpočtu odpovídá přidělenému rozpočtu a oprávněným potřebám školy. Prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb jsou správně, účelně a hospodárně vynakládány v souladu s předpisy. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu na učebnice, učební pomůcky a vzdělávání zaměstnanců byly efektivně a účelně vynaloženy. Zpracování výroční zprávy o hospodaření školy je v souladu se zákonnou úpravou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace podle § 38a odst. 1 písm. a - j zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- ředitelem školy upravené schválené učební dokumenty (učební plány, osnovy) pro gymnázia se čtyřletým studijním cyklem;
- výroční zpráva o činnosti školy za šk. r. 2000/2001 a o hospodaření školy za rok 2000 ;
- zahajovací výkaz školy;
- organizační řád školy a plán práce školy na šk. rok 2001/2002;
- tematické plány vyučujících v hospitovaných předmětech;
- úprava rozpočtu k 1.10.2000, statistické a účetní výkazy za rok 2000, výkaz zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 za rok 2000;
- mzdové listy zaměstnanců školy za rok 2000;
- výkaz Škol (MŠMT ČR) P 1-04 za rok 2000;
- vnitřní platový předpis pro poskytování osobních příplatků, mimořádných odměn, jakož i dalších finančních požitků z prostředků zaměstnavatele z 1. 9. 1995 a jeho doplňků z 10.7.1996 a 5. 1. 1998;
- dokumentace ředitele školy k vyplácení nenárokových složek platu;
- zásady hospodaření s FKSP a rozpočet na rok 2000, hlavní účetní kniha za rok 2000 a účetní doklady FKSP – faktury za rok 2000;
- účetní doklady – faktury hrazené ze státních prostředků v lednu až říjnu 2000, pokladní doklady za květen 2000.

ZÁVĚR

Změny v činnosti školy od předchozí inspekce

Ve dnech 27. 2. - 1. 3. 1996 byla ve škole provedena komplexní inspekce. Její doporučení se z převážné části podařilo škole realizovat tím, že:

- byl vyřešen problém s regulací teploty v učebnách v zimním období tím, že škola vybudovala zcela novou plynovou kotelnu;
- byl zaveden předmět Sportovní hry jako nepovinný předmět;
- vzhledem k plnému využití učebny informatiky a výpočetní techniky (IVT) výukou předmětu IVT se nepodařilo zajistit využití výpočetní techniky i v jiných předmětech. Počítá se s vybudováním další učebny IVT - pak bude i tento úkol řešen.

Navíc došlo k těmto pozitivním změnám:

- byly vyjasněny majetkové vztahy k využívaným objektům školy, což umožňuje škole provádět stavební úpravy;
- byl vybudován nový vstup do budovy školy, ve kterém je školní bufet pro žáky, který provozuje VOŠ a hotelová škola;
- výpočetní technika byla modernizována jak po stránce technické tak programové, počítače jsou propojeny do sítě a mají přístup na Internet (spojení optickým kabelem);
- byly provedeny úpravy šaten pro žáky, oprava střechy a tělocvičny;
- postupně je opravována fasáda školy;
- v oblasti výchovně vzdělávací byly zavedeny kroužky pro přípravu žáků ke státním zkouškám z cizích jazyků.

Škola plní zvolený vzdělávací program. I když nemá jako právní subjekt dlouhou historii v systému škol v městě Opavě (vznikla z vojenského gymnázia v Opavě), zaujímá dnes již v tomto systému nezastupitelné místo.

Na základě inspekčních zjištění je průběh a kvalita vzdělávání ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá, rovněž i podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré. Při kontrole efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům nebylo shledáno jejich nevhodné nebo neefektivní čerpání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Slavičinský	Mgr. Jiří Slavičinský
Členové týmu	Mgr. Isabela Hobzová	Mgr. Isabela Hobzová

Mgr. Jan Katolický

Mgr. Jan Katolický

RNDr. Libor Kubica

RNDr. Libor Kubica

Doc. PhDr. Zdeněk Novotný, CSc. Doc. PhDr. Zdeněk Novotný, CSc.

Další zaměstnanci ČŠI

Hana Jánošková

Hana Jánošková

Ing. Alena Ledabylová

Ing. Alena Ledabylová

V Bruntále dne 12. listopadu 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 11. 2001

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

RNDr. František Kuděla

RNDr. František Kuděla

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava 2	2001-12-06	141 396/01-11142
Moravskoslezský kraj - Krajský úřad, k rukám PhDr. J. Wenigerové, 28. října 117, 702 Ostrava 2	2001-12-06	141 397/01-11142

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.